

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, <http://www.kke.gr>
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 7459
Ημερομ. Καταθέσεως 9-8-16

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Θέμα: Συνέχιση της ασφάλισης των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της επίσχεσης εργασίας

Χιλιάδες εργαζόμενοι, οι οποίοι αναγκάζονται να προσφεύγουν σε επίσχεση εργασίας λόγω της μη πληρωμής των δεδουλευμένων τους από τον εργοδότη, βρίσκονται το τελευταίο διάστημα αντιμέτωποι με μια πρωτοφανή παραβίαση της προστασίας και των όποιων δικαιωμάτων τους έχουν απομείνει με βάση την ασφαλιστική και εργατική νομοθεσία από τις υπηρεσίες του ΙΚΑ.

Πιο συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες του ΙΚΑ αρνούνται την ασφάλιση των εργαζομένων και τον καταλογισμό ενσήμων σε βάρος του εργοδότη, κατά την επίσχεση εργασίας, για χρονικό διάστημα πέραν του ενός μήνα από την έναρξη αυτής, η οποία όμως συνήθως διαρκεί για πολύ μεγαλύτερο χρόνο. Επιπλέον, σε πολλές περιπτώσεις οι υπηρεσίες του ΙΚΑ αρνούνται τον καταλογισμό για το μηνιαίο αυτό χρονικό διάστημα ενσήμων που αντιστοιχούν στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, παρ' όλο που οι εργαζόμενοι υπάγονταν σ' αυτή την κατηγορία της ασφάλισης μέχρι την έναρξη της επίσχεσης εργασίας και επομένως συνεχίζουν να υπάγονται στην ίδια κατηγορία και κατά τη διάρκεια αυτής.

Η άρνηση και η πρακτική αυτή των υπηρεσιών του ΙΚΑ είναι εντελώς αυθαίρετη και παράνομη, παραβιάζει ευθέως τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 2 και 8 παρ. 2 του α.ν. 1846/1951, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

Σε σχέση με τα παραπάνω είναι χαρακτηριστική η διατύπωση που χρησιμοποιείται από τις αποφάσεις των δικαστηρίων, ότι: «Ο κανόνας που τίθεται με τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 2 και 8 παρ. 2 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179), σύμφωνα με τον οποίο ως ημέρες εργασίας υπαγόμενες στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. θεωρούνται και οι ημέρες κατά τις οποίες ο εργαζόμενος δικαιούται, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, αμοιβή αν και δεν εργάζεται, εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση κατά την οποία θεσπίζεται από το νόμο υποχρέωση του εργοδότη προς καταβολή της αμοιβής του εργαζομένου, χωρίς ο τελευταίος να παρέχει την εργασία του. Τέτοια είναι και η κατά τα άρθρα 325 και 656 του Αστικού Κώδικα περίπτωση αποχής του εργαζομένου από την εργασία του λόγω παράβασης από τον εργοδότη της υποχρέωσής του για έγκαιρη καταβολή του οφειλόμενου μισθού και, συνεπεία τούτου, άσκησης από τον εργαζόμενο του δικαιώματος επίσχεσης, με συνέπεια να καθίσταται στην περίπτωση αυτή ο εργοδότης υπερέμμερος ως προς την αποδοχή της προσφερόμενης εργασίας. Επομένως, εφόσον κατά τον χρόνο της επίσχεσης παραμένει άθικτη η υποχρέωση καταβολής του μισθού, παραμένει ενεργή και η ασφαλιστική σχέση του εργαζομένου, η οποία συνεχίζει να λειτουργεί υπό τους ίδιους όρους και με όλες τις συνέπειες από την άποψη καταβολής εισφορών στο Ι.Κ.Α. Δεν ασκεί δε επιρροή το γεγονός της μη πραγματικής απασχόλησης του εργαζομένου, ο οποίος διατηρεί το σύνολο των δικαιωμάτων που θα απολάμβανε αν είχε εξελιχθεί ομαλά η σύμβαση εργασίας. Αν, ειδικότερα, ο εργαζόμενος απασχολείται με ειδικότητα η οποία υπάγεται στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, οι ειδικές περί των επαγγελματιών αυτών διατάξεις εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή, θεωρείται, δηλαδή, ο χρόνος της επίσχεσης εργασίας ως χρόνος απασχόλησης στα ανωτέρω επαγγέλματα. ... Η αντίθετη εκδοχή θα είχε ως αποτέλεσμα να αποτρέπονται οι υπαγόμενοι στην ασφάλιση των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών να ασκούν το δικαίωμα επίσχεσης εργασίας, αφού η άσκηση του δικαιώματος αυτού θα είχε ως συνέπεια την απώλεια της αυξημένης ασφαλιστικής προστασίας που παρέχουν οι ειδικές περί των επαγγελματιών αυτών διατάξεις και να τίθενται, επομένως, αυτοί, ως προς την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος, και μάλιστα χωρίς επαρκή δικαιολογητικό λόγο, σε δυσμενέστερη θέση έναντι των λοιπών ασφαλισμένων, οι οποίοι διατηρούν κατά το χρόνο της επίσχεσης το σύνολο των δικαιωμάτων τους και εξακολουθούν να ασφαλίζονται υπό τους όρους που ισχύουν και επί πραγματικής παροχής εργασίας.» (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1363/2011)

Παρ' όλα τα παραπάνω και παρά τη σαφήνεια των σχετικών δικαστικών αποφάσεων, οι υπηρεσίες του ΙΚΑ επικαλούνται μία γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας του ΙΚΑ από το 1984 (!),

την υπ' αριθμ. 257/20-3-1984 Γν.ΝΥ-Ι.Κ.Α., και την βάσει αυτής εκδοθείσα εγκύκλιο Α24/23-10-1984, σύμφωνα με τις οποίες η ασφάλιση στο ΙΚΑ συνεχίζεται κατά τη διάρκεια της επίσχεσης εργασίας όχι όμως πέραν του ευλόγου χρόνου διάρκειας αυτής, δηλ. όχι πέραν του μήνα. Σε περίπτωση δε που η επίσχεση εργασίας διαρκεί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, υποστηρίζεται ότι, για τη συνέχιση της ασφάλισης, απαιτείται η προσκόμιση δικαστικής απόφασης, από την οποία να προκύπτει σαφώς η συνέχιση της σχέσης εργασίας και κατά τη διάρκεια της επίσχεσης εργασίας.

Ωστόσο, σήμερα, σε περίοδο έντασης της καπιταλιστικής οικονομικής κρίσης, οι εργαζόμενοι βρίσκονται καθημερινά αντιμέτωποι με την απλήρωσή και τη μη καταβολή των δεδουλευμένων τους από τον εργοδότη για πολλούς μήνες, με ανυπολόγιστους κινδύνους για τη στοιχειώδη επιβίωση των ίδιων και των οικογενειών τους. Η συνέχιση της ασφάλισής τους κατά την επίσχεση εργασίας για ένα μόνο μήνα, με την επίκληση της έτσι κι αλλιώς αμφισβητούμενης έννοιας του εύλογου χρόνου, στρέφεται εκ των πραγμάτων ενάντια στα δικαιώματα και την προστασία των εργαζομένων και στην πραγματικότητα αποθαρρύνει και εμποδίζει την άσκηση του δικαιώματος της επίσχεσης εργασίας. Με τον τρόπο αυτό, μοναδικά ωφελημένοι από την αυθαίρετη πρακτική των υπηρεσιών του ΙΚΑ βγαίνουν οι εργοδότες, οι οποίοι εξακολουθούν να κερδίζουν από την απλήρωτη εργασία. Εκτός των άλλων, η αυθαίρετη αυτή πρακτική του ΙΚΑ με την επικόλληση ενσήμων για το περιορισμένο χρονικό διάστημα του ενός μήνα ελλοχεύει σοβαρότατους κινδύνους για μια σειρά δικαιώματα των εργαζομένων, όπως η υγειονομική περίθαλψη και θεώρηση του βιβλιαρίου υγείας, η θεμελίωση του δικαιώματος λήψης επιδόματος ανεργίας με βάση τον αριθμό των ενσήμων, η πλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης με βάση τον αριθμό των ενσήμων κατά το διάστημα πριν από την αίτηση συνταξιοδότησης (100 ένσημα κατά τον τελευταίο χρόνο) κ.λπ. Τα προβλήματα αυτά έχουν ήδη προκύψει σε αρκετές περιπτώσεις, αφήνοντας εντελώς απροστάτευτους μεγάλο αριθμό εργαζομένων και ιδιαίτερα αυτούς που τα όρια ηλικίας ήταν κοντά στην σύνταξη και η μη αναγνώριση ως ημερών ασφάλισης με τα νέα όρια ηλικίας τους οδηγεί στην απόγνωση.

Είναι γνωστό δε ότι ούτε οι γνωμοδοτήσεις ούτε οι διοικητικές εγκύκλιοι παράγουν κανόνες δικαίου, πολύ δε περισσότερο δεν μπορούν να αντίκεινται στη στοιχειώδη προστασία που έχει απομείνει από τις ισχύουσες διατάξεις στο όνομα της όποιας αμφιλεγόμενης ερμηνείας τους. Και φυσικά δεν μπορούν να θέτουν αυθαίρετα όρους και προϋποθέσεις για την άσκηση ορισμένου δικαιώματος, όπως για παράδειγμα την έκδοση δικαστικής απόφασης, όταν είναι αυταπόδεικτο ότι οι απλήρωτοι εργαζόμενοι αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στο διαρκώς αυξανόμενο κόστος για την προσφυγή στη δικαιοσύνη.

Με βάση τα παραπάνω **ΕΡΩΤΑΤΑΙ ο κ. Υπουργός,**

- Τί μέτρα προτίθεται να λάβει για να πάψει η παραπάνω αυθαίρετη πρακτική των υπηρεσιών του ΙΚΑ, έτσι ώστε να συνεχίζεται απρόσκοπτα η ασφάλιση των εργαζομένων καθ' όλη τη διάρκεια της επίσχεσης εργασίας, χωρίς χρονικούς περιορισμούς, όρους και προϋποθέσεις.
- Τι μέτρα προτίθεται να λάβει προκειμένου να αρθούν οι όποιες συνέπειες από τη μέχρι σήμερα παράνομη αυτή πρακτική και να προστατευθούν οι εργαζόμενοι, έτσι ώστε να επικολληθούν όλα τα ένσημα που δικαιούνται για όλο το χρονικό διάστημα που ήταν σε επίσχεση εργασίας.

Οι Βουλευτές

Χρήστος Κατσώτης

Σάκης Βαρδαλής

Γιώργος Λαμπρούλης

Διαμάντω Μανωλάκου

Νίκος Μωραΐτης

Μανώλης Συντυχάκης